NORAKSTS
Lieta Nr. A42468306
(A137-09/19)

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā, 2009.gada 19.maijā

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnesis V.Vazdiķis,

piedaloties atbildētāja Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Valsts policijas Satiksmes uzraudzības biroja pārstāvim Andrim Ozolam un trešajai personai bez patstāvīgiem prasījumiem atbildētāja pusē *A.S.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu pēc *A.Ļ.* pieteikuma par Valsts policijas Rīgas galvenās policijas pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes priekšnieka vietnieka 2006.gada 11.jūlija lēmuma Nr.1452 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] 2006. gada 25. februārī Rīgā notika ceļu satiksmes negadījums, kurā tika iesaistītas trīs automašīnas: 1) VW Touran (*/reģistrācijas numurs/*), vadītājs *A.S.*; 2) Audi 80 (*/reģistrācijas numurs/*), vadītājs *A.Ļ.*; 3) Audi 90 (*/reģistrācijas numurs/*), vadītājs *A.B.*.

Valsts policijas 3. policijas biroja jaunākais inspektors 2006.gada 25.februārī sastādīja apskates protokolu Nr.PK327457 par ceļu satiksmes negadījumu, un automašīnas VW Touran vadītājam *A.S.* sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu par Ministru kabineta noteikumu Nr.571 „Ceļu satiksmes noteikumi" (turpmāk – Ceļu satiksmes noteikumi) 119. punkta pārkāpumu.

Valsts policijas Rīgas galvenās policijas pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes (RGPP KPP) Ceļu policijas nodaļas priekšnieka vietnieks, izskatījis administratīvās lietas materiālus, 2006.gada 8.martā pieņēma lēmumu Nr.050/PA007302 par *A.S.* saukšanu pie administratīvās atbildības pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 149.8 panta 25. daļas, piemērojot viņam naudas sodu Ls 10 apmērā.

Apdrošināšanas akciju sabiedrība (turpmāk arī – AAS) „Balva" apstrīdēja RGPP KPP Ceļu policijas nodaļas priekšnieka vietnieka 2006.gada 8.marta lēmumu Nr.050/PA007302 augstākā iestādē un lūdza lietu pārskatīt.

Izskatījis apstrīdēšanas iesniegumu un atkārtoti izvērtējis lietas materiālus, RGPP KPP priekšnieka vietnieks 2006.gada 11.jūlijā pieņēma lēmumu Nr.1452 (turpmāk arī – Lēmums), ar kuru atcēla RGPP KPP Ceļu policijas nodaļas priekšnieka vietnieka 2006.gada 8.marta lēmumu Nr.050/PA007302 par *A.S.* saukšanu pie administratīvās atbildības un administratīvo lietu izbeidza. Lēmums pamatots ar šādiem apsvērumiem.

[1.1] Automašīnas (turpmāk arī – a/m) Audi 80 vadītājs *A.Ļ.* nav ievērojis distanci starp priekšā braucošo a/m Audi 90, kas bijis viens no ceļu satiksmes negadījuma iemesliem, līdz ar to Audi 80 vadītāja rīcība no tehniskā redzes viedokļa neatbilda Ceļu satiksmes noteikumu 10. un 119.punktu prasībām.

[1.2] No transportlīdzekļu vadītāju paskaidrojumiem, kuri brauca aiz a/m Audi 90 un liecinieces *O.Ļ.* paskaidrojuma izriet, ka a/m Audi 90 vadītājs ir nepamatoti apstājies

brauktuves kreisajā kustības joslā savā kustības virzienā, lai neatļautā vietā veiktu kreisā pagrieziena manevru un iebrauktu Vienības gatves iebrauktuvē pie nama Nr. 95, līdz ar to radot nepamatotu kustības traucējumu aizmugurē braucošajiem citiem ceļu satiksmes dalībniekiem, kas arī uzskatāms par vienu no ceļu satiksmes negadījuma rašanās iemesliem.

A/m Audi 90 vadītājs *A.B.* paskaidrojumā norādījis, ka kustības ātruma samazināšanas iemesls bija tehniskas problēmas a/m motorā, taču viņš konkrētajā gadījumā ir ieinteresēts lietas apstākļu sagrozīšanā. No lietas materiāliem izriet, ka a/m Audi 90 vadītāja *A.B.* rīcība neatbilda Ceļu satiksmes noteikumu 10. un 118. punkta prasībām, jo a/m vadītājam bija jāturpina kustība, nevis bez vajadzības jāsamazina kustības ātrums, jo konkrētajā vietā ir brauktuves horizontālais ceļa apzīmējums Nr.921, ko šķērsot aizliegts.

[1.3] A/m VW Touran vadītāja *A.S.* rīcībā nav saskatāmi Ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumi, jo viennozīmīgi ir notikusi a/m Audi 80 sadursme ar priekšā bremzējošo a/m Audi 90, līdz ar to a/m VW Touran vadītājam, braucot un ieturot drošu distanci, nav bijis tehnisku iespēju nobremzēt līdz priekšā esošajai a/m Audi 80, kas pēkšņi apstājās minētās pirmās transporta līdzekļu sadursmes rezultātā.

[1.4] Tādējādi a/m Audi 80 vadītājs *A.Ļ.* un a/m Audi 90 vadītājs *A.B.* būtu saucami pie administratīvās atbildības par Ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumiem, taču saskaņā ar LAPK 239. panta septīto daļu un LAPK 37.pantu lietā ir jāizbeidz administratīvā lietvedība termiņa notecējuma dēļ.

[2] Administratīvajā rajona tiesā 2006.gada 14.augustā saņemts *A.Ļ.* (turpmāk arī – pieteicējs) pieteikums par Lēmuma atcelšanu. Pieteikums pamatots ar turpmāk norādītiem apsvērumiem.

[2.1] Lēmums pārkāpj pieteicēja tiesības, jo atzīstot pieteicēju par vainīgu konkrētajā ceļu satiksmes negadījumā, viņam tiek liegta iespēja saņemt apdrošināšanas atlīdzību.

[2.2] Pieņemot Lēmumu, netika pievērsta uzmanība procesuāla rakstura jautājumiem:

[2.2.1] No lēmuma neizriet, ka tika izskatīts jautājums par to, vai AAS „Balva" Autoapdrošināšanas pārvaldes priekšnieks M.Mogiļins bija pilnvarots AAS „Balva" vārdā iesniegt 2006.gada 19.jūnija iesniegumu, lūdzot atkārtoti izskatīt administratīvo lietu, kā arī, vai AAS „Balva" vispār bija tiesīga vērsties RGPP KPP ar apstrīdēšanas iesniegumu.

[2.2.2] Pieteicējs netika uzaicināts sniegt paskaidrojumus sakarā ar sākotnējā lēmuma pārskatīšanu, neskatoties uz to, ka tas būtiski aizskar pieteicēja intereses, tādējādi pārkāpjot Administratīvā procesa likuma (turpmāk arī – APL) 62.pantu.

[2.2.3] Pieņemot lēmumu, netika pārbaudīts, vai ir ievēroti administratīvā akta pārsūdzēšanas termiņi, un netika risināts jautājums par nokavēto pārsūdzēšanas termiņu atjaunošanu.

[2.3] Lēmums arī pēc būtības ir pieņemts nepamatoti turpmāk norādīto iemeslu dēļ:

[2.3.1] Lēmumā nav dots nekāds vērtējums tajā minētajam eksperta *V.G.* atzinumam. Lietā nav dokumentu, kas apstiprinātu eksperta kvalifikāciju un atbilstošu izglītības līmeni. Šaubu gadījumā bija iespējams nozīmēt ekspertīzi atbilstošā valsts iestādē, kas netika izdarīts. Tādējādi nav pamatots secinājums, ka a/m VW Touran vadītajam nebija tehniskas iespējas novērst sadursmi, jo šādu secinājumu var izdarīt tikai, balstoties uz auto tehniskās ekspertīzes izdarīšanu.

[2.3.2] Lēmumā tiek citēti a/m VW Touran vadītāja *A.S.* paskaidrojumi par to, ka a/m, kas brauca pirms viņa, izvairījās no sadursmes, pārkārtojoties labajā kustības joslā, tādējādi, nav pamatots secinājums, ka *A.S.* nebija tehniskas iespējas izvairīties no sadursmes, ja no sadursmes, pēc viņa paša apgalvojumiem, varēja izvairīties transporta līdzeklis, kas brauca pirms viņa. A/m VW Touran vadītājs sēž diezgan augstu, lai viņam būtu laba ceļa pārskatāmība.

[2.3.3] Pieteicējs, ieraugot sev priekšā šķērsli, apstājās, tādējādi ievērojot „Ceļu satiksmes noteikumu" 113. punktu. Nav pamatoti secinājumi, ka negadījuma dalībnieku paskaidrojumi ir pretrunīgi un nesniedz skaidru priekšstatu par negadījuma mehānismu. Tāpat nav pierādīts apgalvojums, ka pieteicējs nav ievērojis distanci līdz priekšā braucošajai a/m vai ka pieteicēja vadītā a/m Audi 80 sadūrās ar a/m Audi 90 un tikai pēc tam pieteicēja automašīnā no aizmugures ietriecās *A.S.* vadītais VW Touran.

[3] Administratīvajā rajona tiesā 2006. gada 28. augustā saņemti RGPP KPP (turpmāk arī – atbildētājs) paskaidrojums lietā, kurā pieteikums netiek atzīts pilnā apmērā un kas pamatots ar Lēmumā minētajiem apsvērumiem. Papildus atbildētājs norāda, ka AAS „Balva" iesniegtajam iesniegumam pievienotājā *V.G.* ekspertīzes atzinumā norādīts, ka a/m VW Touran vadītāja rīcībā nav saskatāmi Ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumi. No fotouzņēmumiem varēja noteikt, ka viennozīmīgi vispirms ir notikusi a/m Audi 80 sadursme ar priekšā bremzējošo a/m Audi 90.

[4] Tiesas sēdē pieteicējs nebija ieradies. Pieteicējam bija paziņots par tiesas sēdes laiku un vietu. 2009.gada 3.martā Administratīvajā rajona tiesā saņemts pieteicēja iesniegums, kurā norādīts, ka pieteicējs nevar ierasties uz tiesas sēdi un lūgts atlikt lietas izskatīšanu. Neierašanās iemeslu attaisnojoši dokumenti tiesā nav saņemti. Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 214.panta pirmajai daļai tiesa var sākt lietas izskatīšanu, ja vien saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 268. vai 269.pantu nav pamats to atlikt. Tiesa nolēma izskatīt lietu bez pieteicēja piedalīšanās.

Tiesas sēdē pieteicēja pārstāvis nebija ieradies. 2009.gada 18.martā Administratīvajā rajona tiesā saņemts pieteicēja pārstāvja *M.S.* iesniegums, kurā lūgts atlikt tiesas sēdi, jo pieteicēja pārstāvis 2009.gada 29.aprīlī atradīsies ārpus Latvijas atvaļinājumā. Neierašanās iemeslu attaisnojoši dokumenti tiesā nav saņemti. Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 214.panta pirmajai daļai tiesa var sākt lietas izskatīšanu, ja vien saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 268. vai 269.pantu nav pamats to atlikt. Tiesa nolēma izskatīt lietu bez pieteicēja pārstāvja piedalīšanās.

Atbildētāja pārstāvis pieteikumu neatzina pamatojoties uz Lēmumā un atbildētāja rakstveida paskaidrojumos tiesai ietvertajiem apsvērumiem. Atbildētāja pārstāvis papildus minēja, ka ekspertu slēdzieni norāda uz to, ka vispirms a/m Audi 80 ir ietriecies priekšā stāvošajā a/m Audi 90, un tikai pēc tam a/m VW Touran ietriecās a/m Audi 80.

Trešā persona *A.S.* tiesas sēdē paskaidroja, ka braucot ar a/m VW Touran ir ietriecies priekšā braucošajā ietriecies priekšā braucošajā a/m Audi 80, jo nav bijis iespējams izvairīties no sadursmes.

Motīvu daļa

[5] Izvērtējusi lietas materiālus kopsakarā ar tiesību normām, tiesa nonāk pie secinājuma, ka pieteikums ir pamatots un apmierināms.

[6] Ar lietas materiāliem tiesa konstatē turpmāk norādītos faktiskos apstākļus.

[6.1] 2006.gada 25.februārī Valsts policijas 3. policijas biroja jaunākais inspektors sastādījis apskates protokolu Nr.PK 327457 (*lietas 19. – 24. lapa*).

[6.2] 2006.gada 25.februārī Valsts policijas 3.policijas biroja jaunākais inspektors sastādījis administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.PA 007302 *A.S.* (*lietas 115. lapa*).

[6.3] 2006.gada 25.februārī a/m VW Touran vadītājs *A.S.* notikuma vietā sniedzis rakstveida paskaidrojumus (*lietas 25.lapa*).

[6.4] 2006.gada 25.februārī a/m Audi 90 vadītājs *A.B.* notikuma vietā sniedzis rakstveida paskaidrojumus (*lietas 26.lapa*).

[6.5] 2006.gada 25.februārī a/m Audi 80 vadītājs *A.Ļ.* notikuma vietā sniedzis rakstveida paskaidrojumus (*lietas 27. lapa*).

[6.6] 2006.gada 20.martā Ceļu satiksmes negadījuma lieciniece, a/m Audi 80 pasažiere *O.Ļ.* RGPP KPP Ceļu policijas nodaļā sniegusi rakstveida paskaidrojumus (*lietas 28. lapa*).

[6.7] 2006.gada 8.martā RGPP KPP Ceļu policijas nodaļas priekšnieka vietnieks pieņēmis lēmumu Nr.050/PA007302 (*lietas 114. lapa*).

[6.8] 2006.gada 25.maijā sastādīts Rīgas tehniskās universitātes Mehānikas institūta Teorētiskās mehānikas un materiālu pretestības katedras profesora *V.G.* eksperta atzinums *(lietas 29. – 39.lapa).*

[6.8] 2006.gada 15.jūnijā RGPP KPP Ceļu policijas nodaļā saņemts AAS „Balva" apstrīdēšanas iesniegums (*lietas 113. lapa*).

[6.9] 2006. gada 11. jūlijā RGPP KPP priekšnieka vietnieks pieņēmis lēmumu Nr.1452, (*lietas 7. – 9. lapa*).

[6.10] 2008. gada 22. jūlija Valsts tiesu ekspertīžu biroja eksperts *J.G.* sniedzis eksperta atzinumu Nr.08-1148 (*lietas 90. – 92. lapa*).

[7] Vērtējot kopsakarā lietas materiālus secināms, ka lietā ir strīds par to, vai RGPP KPP priekšnieka vietnieks 2006.gada 11.jūlijā ar lēmumu Nr.1452 (turpmāk arī – Lēmums) ir pamatoti atcēlis RGPP KPP Ceļu policijas nodaļas priekšnieka vietnieka lēmumu Nr.050/PA007302.

[8] Tiesa pārbauda Lēmuma pamatotību un tiesiskumu.

[8.1] LAPK 243.pants noteic, ka pierādījumi administratīvā pārkāpuma lietā ir jebkuri fakti, uz kuru pamata institūcijas (amatpersonas) likumā noteiktajā kārtībā nosaka administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību, pie administratīvās atbildības sauktās personas vainu un citus apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā. Šos faktus konstatē ar šādiem līdzekļiem: ar protokolu par administratīvo pārkāpumu, ar administratīvā pārkāpuma vietas apskates protokolu, ar tās personas paskaidrojumiem, kuru sauc pie administratīvās atbildības, ar cietušā un liecinieku liecībām, citu personu paskaidrojumiem, ekspertu atzinumu, lietiskajiem pierādījumiem, protokolu par priekšmetu un dokumentu izņemšanu, citiem dokumentiem, kā arī pārkāpumus fiksējošiem tehniskiem līdzekļiem (braukšanas ātruma mērierīces, mērierīces alkohola koncentrācijas noteikšanai izelpotajā gaisā, foto, video, u.tml).

Vērtējot Lēmumu kopsakarā secināms, ka konkrētajā gadījumā tas pamatots vien ar to, ka liecinieces un transporta līdzekļu vadītāju paskaidrojumi ir pretrunīgi, jo nav nosakāms kāda iemesla dēļ ir apstājusies a/m Audi 90. Eksperta slēdziens *(skat. punktu [6.8])* un tajā izdarītie secinājumi nav analizēti kopsakarā ar citiem lietas materiālos esošajiem pierādījumiem. Nav vērtēti aspekti, kuri bijuši par pamatu RGPP KPP Ceļu policijas nodaļas priekšnieka vietnieka sākotnējam lēmumam Nr.050/PA007302 konkrētajā administratīvā pārkāpuma lietā.

Vērtējot visus konkrētā ceļu satiksmes negadījuma dalībnieku un liecinieces paskaidrojumos kopsakarā ar citiem lietas materiālos esošajiem pierādījumiem, tajā skaitā diviem ekspertīzes slēdzieniem *(skat. lietas punktus [6.8] un [6.10])* tiesas ieskatā nav iegūti nepārprotami pierādījumi un saglabājas pamatotas šaubas par to: 1) ka a/m Audi 80 ir ietriekusies a/ Audi 90, un tikai pēc tam a/m Audi 80 aizmugurē ir ietriekusies a/m VW Touran; 2) nevis a/m VW Touran ietriecies a/m Audi 80 aizmugurē, to uzstumjot virsū priekšā stāvošajai a/m Audi 90.

Papildus tam minams, ka trešā persona *A.S.* tiesas sēdē apstiprināja, ka nav varējis izvairīties no sadursmes un ietiecies priekšā strauji apstājušās a/m Audi 80 aizmugurē.

Atbildētājs pieņemot Lēmumu nav balstījies ne uz vienu pārliecinošu pierādījumu, kurš apliecinātu, ka: 1) a/m Audi 90 strauji samazinājusi ātrumu pārkāpjot Ceļu satiksmes noteikumus; 2) a/m Audi 80 ietriekusies a/m Audi 90 aizmugurē, pirms a/m Audi 80 aizmugurē bija ietriekusies a/m VW Touran. Tiesas ieskatā pieņemot Lēmumu atbildētājam bija pienākums šādus pierādījumus iegūt un ar tiem pamatot Lēmumu. Tādējādi Lēmums atzīstams par nepamatotu.

Ņemot vērā to, ka pamatojuma princips ir viens no būtiskākajiem procesuālā taisnīguma nodrošināšanas līdzekļiem un ir lielā mērā saistīts ar pušu vienlīdzības principu, tiesa atzīst, ka konkrētajā gadījumā Lēmums neatbilst Administratīvā procesa likumā nostiprinātajiem tiesību principiem – vienlīdzības principam, privātpersonas tiesību aizsardzības principam, tiesiskuma principam un likuma atrunas principam.

[8.2] Vērtējot Lēmumu kopsakarā ar citiem lietas materiāliem un tiesību normām secināms, ka tas pieņemts pēc tam, kad iestājušies apstākļi, kuri nepieļauj lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā atbilstoši LAPK 239.panta 7.punktam – līdz administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanas brīdim ir pagājuši LAPK 37.pantā paredzētie termiņi.

Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments atzinis, ka Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 239.panta 7.punkts, 286.panta pirmā daļa, kā arī likuma „Par policiju" 1.pants un 10.panta pirmās daļas 7.punkts, kā arī citas šā likuma normas nenoteic policijas iestādes kompetenci veikt ceļu satiksmes negadījuma faktisko un tiesisko apstākļu pārbaudi, lai konstatētu tajā iesaistīto personu vainu, ja ir iestājies kodeksa 239.panta 7.punktā noteiktais apstāklis *(Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2008.gada 3.novembra spriedums lietā SKA-355/2008,9.punkts).*

Vērtējot minēto kopsakarā ar lietas faktiskajiem apstākļiem tiesa nodibina, ka Lēmumu iestāde pieņēmusi pārkāpjot savu tiesību normās noteikto kompetenci.

Pamatojoties uz minēto tiesa atzīst, ka RGPP KPP priekšnieka vietnieka 2006.gada 11.jūlijā lēmums Nr.1452 ir uzskatāms par prettiesisku un atceļams, bet administratīvā pārkāpuma lieta izbeidzama.

[9] Tiesa pamatojoties uz procesuālās ekonomijas principu nevērtē pārējos lietas materiālos ietvertos apsvērumus, jo tie nevar ietekmēt tiesas nolēmumu pēc būtības.

Rezolutīvā daļa

Ņemot vērā iepriekš konstatēto un pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251.pantu, 253.panta pirmo daļu un Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 239.panta 1.punktu un 286.panta pirmās daļas 3.punktu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda:

apmierināt *A.Ļ.* pieteikumu par Valsts policijas Rīgas pilsētas Galvenās policijas pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes priekšnieka vietnieka 2006.gada 11.jūlija lēmuma Nr.1452 atcelšanu.

Atcelt Valsts policijas Rīgas pilsētas Galvenās policijas pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes priekšnieka vietnieka 2006. gada 11.jūlija lēmuma Nr.1452 ar tā pieņemšanas dienu un administratīvā pārkāpuma lietu izbeigt.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā divdesmit dienu laikā no tā sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnesis (paraksts) V.Vazdiķis

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās rajona tiesas

tiesnesis_____ V.Vazdiķis
Rīgā, 2009.gada 19.maijā